

เก็บตกงานฟื้นฟูจิตใจชมรมเวชบุคคลคาทอลิก 2024

นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์

นักทฤษฎีทางสังคมบางท่านเสนอว่า การรวมกลุ่มทำกิจกรรมของผู้คนในสังคมด้วยความสมัครใจ เป็นตัวชี้วัดที่ดีของความเจริญด้านจิตใจของผู้คนในสังคมนั้น เราจะเห็นคนจีนโพ้นทะเลรุ่นอาภิงอาม้าที่อพยพมาเมืองไทยรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่น ตอนแรกก็ช่วยกันส่งเสริมให้ต่างคนต่างค้าขายดี ต่อมาก็ตั้งเป็นสมาคมแข่งต่างๆเพื่อทำประโยชน์วงกว้างออกไปอีกตามที่เห็นว่างาม ผมเองก็ตั้งใจที่เรามีชมรมเวชบุคคลคาทอลิกทั้งในระดับสังฆมณฑลและระดับประเทศ แต่ละสังฆมณฑลต่างมีกิจกรรมของตนเอง ทุกสามเดือนมีประชุมออนไลน์กัน พอครบปีก็มาเจอกันทุกสังฆมณฑล ผลัดกันหมุนเวียนเป็นเจ้าภาพ ทำติดต่อกันมาตลอดไม่ว่างเว้น ตอนช่วงโควิดก็ดัดแปลงเป็นแบบออนไลน์ ปีนี้สังฆมณฑลเชียงใหม่เป็นเจ้าภาพ จัดที่ศูนย์มิสซังคาทอลิก มีสมาชิกชมรมมาจากทุกสังฆมณฑลมากบ้างน้อยบ้างแต่รวมทั้งหมดก็พร้อมร้อย จะขาดไปก็เพียงสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี ที่ยังไม่ได้ก่อตั้งชมรมฯ ผมเองได้มีโอกาสไปร่วมด้วยได้รับรู้และเรียนรู้หลายอย่างที่อยากเอามาแบ่งปันกัน

พระสังฆราชขอแซฟ วุฒิเลิศ แห่งล้อม ประธานฝ่ายสังคมของสภาพระสังฆราชคาทอลิกฯ ได้กรุณามาเป็นประธานเปิด ท่านเป็นคนอารมณ์ดี ได้ทำให้การเริ่มต้นพลอยดีไปด้วย ท่านเล่าให้ฟังว่าตอนน้ำท่วมเชียงใหม่ปีนี้ ชาวดอยสามร้อยกว่าคนลงมาอาศัยช่วยทำความสะอาดให้วัด คุณพ่อเอกชัย ผลวารินทร์ ก็นำทีมกวาดน้ำกวาดโคลนกันอยู่หลายวัน ท่านบอกว่าการประชุมแบบเห็นหน้าเห็นตาตัวจริงเสียงจริงนั้น

ดีกว่าการประชุมแบบมาแต่เสียงมาแต่ภาพ หรือพูดภาษาทันสมัยคือ onsite ดีกว่า online อันนี้ไม่มีใครปฏิเสธ เหมือนการไปเชียร์บอลในสนามกับการดูทางโทรทัศน์นั้น ความรู้สึกต่างกันแบบเทียบไม่ติด ที่เทียบกันไม่ได้เพราะได้เข้าไปอยู่ในบรรยากาศจริง ไม่ใช่เสมือนจริง การได้พบปะผู้คน หรือได้เห็นการประพฤติปฏิบัติแม้จะสั้นๆก็มีพลังมาก แถมบางครั้งมากกว่าการนั่งฟังหัวข้อบรรยายต่างๆ

ในช่วงสองวันที่ไปตรงกับเสาร์และอาทิตย์ที่ 19 - 20 ตุลาคม บทอ่านพระคัมภีร์จะเกี่ยวกับข้อคำสอนที่พระเยซูคริสต์เจ้าเน้นเสมอว่า “ให้เราเป็นผู้รับใช้คนอื่น มากกว่าให้คนอื่นมารับใช้เรา” สถานที่ประชุมนี้ уютติดห้องครัว พอประชุมเสร็จก็ออกมานั่งทานข้าวใต้ต้นไม้ ผมเห็น

บรรดาเจ้าภาพตั้งแต่นักบวชหญิงจนฆราวาส ต่างช่วยกันทำกับข้าว ล้างจาน เก็บกวาด ทำความสะอาด เพื่อต้องการให้ผู้มาเยือนได้รับความสะดวก ผู้มาเยือนก็ช่วยกันยกเก้าอี้มานั่งจัดสิ่งต่างๆ ให้เป็นที่เป็นทาง แม้แต่อาจารย์พยาบาลระดับผู้ใหญ่อย่าง อาจารย์ศรีนวล ธรรมอุปกกรณ์ และลูกศิษย์ และเจ้าหน้าที่สังฆมณฑล เช่น ดร.สุนทร วงศ์จอมพร และ คุณประภา วงศ์จอมพร ก็ยังมาช่วยกันลงตะเปียน รับส่งผู้คน ดูแลสถานที่ทั้งก่อนงานเริ่มจนถึงหลังงานเลิก หากเราไปประชุมในโรงแรมหรูหราก็จะขาดบรรยากาศที่ฟื้นฟูจิตใจแห่งการเป็นผู้รับใช้แบบนี้ไป

หัวข้อหลักของการประชุมครั้งนี้เพื่อเรียกร้องให้เวชบุคคลรวมพลัง(รักษ์)โลก มีการบรรยายเชิงทฤษฎีถึงสมณสาส์นสองฉบับ Laudato si , Laudate Deum ที่ออกโดยโป๊ปฟรานซิส คุณพ่อท่านหนึ่งได้ยอมรับว่าเอกสารนั้นมีความสมบูรณ์เพียงพร้อมทั้งด้านทฤษฎีและวิชาการ แต่ท่านอ่านไม่จบ เพราะเข้าใจได้ไม่ถนัด ผมก็แอบดีใจว่าไม่ใช่ผมที่เป็นแบบนี้คนเดียว แต่พอตอนบ่ายเขาจัดกิจกรรมให้มีการปลูกต้นไม้ จิตตภาวนาชมรมฯ คุณพ่อไพรัช ศรีประเสริฐ ท่านบอกว่าไปเอาความคิดนี้มาจากกลุ่มสตรีคาทอลิก พอลงมือทำเรื่องยากก็กลายเป็นเรื่องง่าย ทำให้เห็นว่าเราสามารถลงมือรักษ์โลกได้ในชีวิตประจำวัน เช่นหากเราปลูกพืชผักสวนครัวกินเองได้ เราก็มีโอกาสที่จะลดการใช้ยาฆ่าแมลง และเมื่อปลูกเองกินเอง ก็จะไม่เห็นคุณค่าไม่กินทิ้งกินขว้าง เพราะกว่าจะได้อาหารรดน้ำพรวนดินถางหญ้า ไม่สามารถเสกมาให้โตข้ามคืน เราจะเห็นความสำคัญของเกษตรกร และไม่สนับสนุนบริษัทข้ามชาติต่างๆ ที่มาชักชวนให้ถางป่าปลูกพืชเศรษฐกิจเชิงเดี่ยวที่เน้นการส่งขายทำเงิน ที่สักพักใหญ่ดินก็เสีย ป่าก็หาย น้ำก็ท่วม เนินเขาที่ขาดต้นไม้ใหญ่ก็ถล่มน้ำท่วมดินไม่อยู่ กลายเป็นโคลนไหลลงมาท่วมบ้านเรือนของเรา

พอทำกิจกรรมเสร็จก็มีการคุยกันว่าแต่ละบ้านทำอะไรกันบ้าง ผมคุยกับรุ่นพี่ท่านหนึ่ง บอกว่าภรรยาผมเขาเน้นเรื่องผักปลอดสารพิษ การแยกขยะ และพยายามลดการใช้ถุงพลาสติก เอาเศษอาหารทำปุ๋ย รุ่นพี่ก็บอกว่าลูกสาวแกก็ฟังจิตผั่งใจเรื่องสิ่งแวดล้อมมาก จะใช้กระดาษเช็ดมือก็เอาเท่าที่จำเป็น ลดการใช้แบบไม่จำเป็น ซึ่งก็ตรงกับสิ่งที่สมเด็จพระสันตปาปาฟรานซิสเน้นว่าให้เราเลิกวัฒนธรรมแบบทิ้งขว้าง (Throw away culture) ที่เป็นบ่อเกิดของสังคมบริโภคนิยม คุณพ่อศราวิน พัดศรีเรื่อง จากราชบุรี ท่านเทศน์ให้ข้อมูลว่า ทั่วโลกผลิตอาหารได้เหลือพอ แต่เพราะหนึ่งในสามของอาหารถูกทิ้งขว้างหรือกินมากไปโดยบางกลุ่ม เราเลยยังเผชิญปัญหาการขาดแคลนอาหาร โดยเฉพาะในทวีปแอฟริกา แต่ละปีมีคนตายจากโรคขาดอาหารเกือบสิบล้านคน

ข้อดีของการประชุมแบบเห็นหน้าตากันอีกอย่างคือ เราได้สังเกตบุคลิกลักษณะที่ดีๆของผู้เข้าร่วมประชุม ตอนบ่ายๆพอกินข้าวเสร็จมานั่งฟัง ผมก็เผลอสัปหงกไปบ้าง แต่คนสูงอายุหลายคน โดยเฉพาะกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขที่มาจากแดนไกลหรือจากยอดดอย นั่งรถข้ามวันข้ามคืนมา ยังตั้งใจฟังแบบไม่ยอมง่วง เราก็เลยละอายใจและคิดว่าถ้าตั้งใจก็น่าจะทำได้เหมือนกัน ได้เห็นภคินีหลายคน ที่ยิ้มแย้มตลอดเวลา ไม่เคร่งเครียด ดูเหมือนจะได้รับพระจิตเจ้าอย่างเต็มเปี่ยม มีความร่าเริงเบิกบานอยู่เสมอ แม้งานที่ท่านเล่าให้ฟังนั้น มันน่าจะลำบากเหนื่อยอยู่ ได้เห็นแบบนี้ก็ทำให้เราบอกตัวเองว่า อย่าป่นมากเวลาอะไรมันลำบากหรือไม่เป็นไปตามที่คาด

ช่วงรายงานกิจกรรมของแต่ละแห่งนั้น ส่วนใหญ่ก็จะเป็นการออกหน่วยเวลามีฉลองวัด บางท่านอาจมองว่ากิจกรรมแบบนี้มีประโยชน์ไม่มาก แต่หลายสังฆมณฑลก็มีการบูรณาการออกไปเยี่ยมคนสูงอายุที่นอนติดเตียง ไม่มีญาติดูแล บางแห่งไปเยี่ยมผู้ต้องขัง บางสังฆมณฑลเช่นกรุงเทพฯได้ คุณพ่อพรสวรรค์ สิงห์ชัย ที่เก่งเรื่องทำสื่อก็นำวิธีการใหม่ๆมาช่วยเผยแพร่ความรู้ทางการแพทย์และแทรกมิติทางจิตวิญญาณเข้าไปด้วย ทั้งหมดก็คงเป็นไปตามความถนัดความสามารถของแต่ละกลุ่ม และเราคงต้องไว้วางใจให้พระเจ้านำทางการทำประโยชน์จากเล็กไปหาใหญ่ จากสงเคราะห์ไปสู่การพัฒนาตามที่ทางฝ่ายสังคมของสภาพระสังฆราชคาทอลิกวางทิศทางไว้

วันสุดท้ายเมื่อมิสซาจบ ทางชมรมฯก็ยังคงประเพณีที่ดีไว้ มีการรวบรวมเงินอุทาน และท่านประธานชมรมเวชบุคคล พ.ญ.มาลินี บุญยรัตพันธุ์ ก็เป็นตัวแทนส่งมอบให้กับ น.พ.เดชา คุฎมยากร ประธานชมรมเวชบุคคลเชียงใหม่ นับเป็นการช่วยเหลือกันตามกำลังความสามารถ การทำงานชมรมฯนั้นเรื่องเม็ดเงินไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุด ชมรมเวชบุคคลฯ มีเงินในบัญชีไม่น่าจะเกินสี่หมื่นบาท แต่เวลาที่มีการมืองานแต่ละสังฆมณฑลก็ช่วยเหลือกัน ผลัดกันเป็นเจ้าภาพไม่มีเกียจคร้าน นับว่าเป็นตัวอย่างที่ดีสมกับการเป็นศิษย์ของพระคริสตเจ้า